

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Sa/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7020200662
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kotora
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7020200662.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, sudcom JUDr. Marekom Kotorom, v právnej veci žalobkyne: W.. K. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť B. R. Š., bez dokladov totožnosti, toho času miesto pobytu Ú. B. E. B. H., Z. XX, M., právne zastúpená JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka, so sídlom Štúrova č. 20, Košice proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície PZ Banská Bystrica, Sládkovičova 25, 974 05 Banská Bystrica, o správnej žalobe vo veci zaistenia zo dňa 27.08.2020, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB5-27/2020-AV zo dňa 13.08.2020, takto

rozhodol:

I./ Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície PZ Banská Bystrica, Sládkovičova 25, 974 05 Banská Bystrica č. PPZ-HCP-BB5-27/2020-AV zo dňa 13.08.2020, týkajúce sa žalobkyne: W.. K. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť B. R. Š., bez dokladov totožnosti.

II./ N a r i a d ť u j e žalovanému, aby žalobkyňa: W.. K. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bola bezodkladne prepustená zo zaistenia.

III./ Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa správnou žalobou zo dňa 27.08.2020 domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB5-27/2020-AV zo dňa 13.08.2020, ktorým žalovaný podľa zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o pobyte cudzincov“, resp. „ZoPC“) podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC tohto zákona rozhodol o zaistení maloletej žalobkyne na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jej prevozu podľa osobitného predpisu, ktorým je Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 (ďalej „Nariadenie Dublin III“) s tým, že stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac však do 13.11.2020.

2. Napadnuté rozhodnutie žalovaného považovala za nezákonné z dôvodov § 191 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku (ďalej „SSP“), § 191 ods. 1 písm. d) SSP a § 191 ods. 1 písm. g) SSP. Namietala, že z výroku napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobkyňa bola zaistená „na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu“, pričom nie je zrejmé, či ho zaistil z dôvodu zabezpečenia prípravy jeho prevozu alebo z dôvodu zabezpečenia výkonu jeho prevozu alebo z obidvoch týchto dôvodov.

3. Z napadnutého rozhodnutia rovnako nevyplýva, v čom konkrétne majú byť naplnené skutočnosti, ktoré zakladajú značné riziko jej úteku, okrem toho, že správny orgán skonštatoval nelegálny pobyt žalobkyne na území Slovenskej republiky (ďalej „SR“), čo však samo o sebe nenaplnia podmienku rizika úteku, ale len podmienku postupu podľa Nariadenia Dublin III. Navyše, z § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC na zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny nepostačuje riziko úteku, ale pre uplatnenie dispozície, uvedenej v tomto zákonom ustanovení, musí byť konkrétnymi skutkovými okolnosťami naplnená hypotéza existencie značného rizika úteku, pričom zákon o pobyte cudzincov rozlišuje prípady, keď pre zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny alebo žiadateľa o azyl postačuje „len“ riziko úteku (§ 88 ods. 1 písm. a/, bod 1, § 88a, ods. 1 písm. b/). Pre zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC musia byť zistené skutočnosti, ktoré vyvolávajú obavu z jeho úteku, ktorá musí byť ešte viac opodstatnená, ako taká, ktorá je definovaná v § 88 ods. 2 ZoPC. Avšak z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa javí, že žalobkyňa bola zaistená len z dôvodu, že v jej prípade prichádza do úvahy konanie podľa Nariadenia Dublin III. Dodal, že značné riziko úteku v zmysle článku 28 ods. 2 citovaného nariadenia musí vychádzať z individuálneho posúdenia, zaistenie musí byť primeraným opatrením a nie je možné účinne uplatniť miernejšie alternatívne opatrenia.

4. Ďalej namietala, že doba zaistenia je v rozpore s čl. 28 ods. 3 citovaného nariadenia. Žalobkyňa bola zadržaná 13.08.2020 (tento údaj možno považovať za sporný, keďže samotný správny orgán uvádza, že účastník konania bol zadržaný 12.08.2020, keďže v ods. 1 odôvodnenia poukazuje na „miesto zadržania“, teda miesto, kde bol účastník konania s inými osobami kontrolovaná hliadkou polície). Bez ohľadu na uvedené z čl. 28 ods. 3 nariadenia vyplýva, že v prípade zaistenia, lehota na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť nesmie presiahnuť jeden mesiac od podania žiadosti. Zodpovedný členský štát musí odpovedať do dvoch týždňov od prijatia dožiadania a ak nedôjde k poskytnutiu odpovede v dvojtýždňovej lehote, považuje sa to za akceptovanie dožiadania a vznik povinnosti prevziať, alebo prijať späť osobu. Odovzdanie zaistej osoby sa musí vykonať najneskôr do šiestich týždňov od akceptovania dožiadania a v prípade, že žiadajúci členský štát nedodrží lehoty na podanie dožiadania alebo ak sa odovzdanie nevykoná v šesťtýždňovej lehote, osoba nesmie byť dlhšie zaistená. Teda lehota na podanie žiadosti o prijatie späť žalobkyne je do 12., resp. 13.09.2020. Najneskôr do dvoch týždňov od podania žiadosti musí dôjsť k faktickej alebo implicitnej akceptácii dožiadania. Následne od uplynutia tejto dvojtýždňovej lehoty musí byť osoba odovzdaná v lehote ďalších šiestich týždňov. Od 12., resp. 13.09.2020 uplynie 8 týždňov (2+6) do 07., resp. 08.11.2020. Avšak žalobkyňa bola zaistená do 13.11.2020.

5. Napriek tomu, že z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že maloletá žalobkyňa bola zadržaná spolu so svojimi rodičmi a dvoma súrodencami (deti sú vo veku X rokov, X roky a X mesiacov a vo veku X rok a X mesiacov), v odôvodnení rozhodnutia nemožno nájsť zmienku o tom, akým spôsobom sa táto skutočnosť prejavila pri posúdení správneho orgánu, či ide o primerané opatrenie a či nie je možné uplatniť iné, miernejšie alternatívne donucovacie opatrenia. Mala zato, že takýto zásah je nielenže neprimeraný a vyznačujúci sa nedostatkom individuálneho posúdenia okolností veci, ale je zároveň aj v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá poukazuje na to, že umiestňovanie maloletých detí v zariadeniach, kde boli pozbavené osobnej slobody, je porušením čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti poukazovala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10SZa/12/2016 zo dňa 14.06.2016, pričom nevyhnutnosť posudzovať zaistenie cudzincov s maloletými deťmi z týchto hľadísk potvrdil kasačný súd aj vo svojich ďalších rozhodnutiach (rozsudok 10Szak/16/2018 zo dňa 28.3.2018).

6. Žalovaný rozhodnutím o zaistení č. PPZ-HCP-BB5-27/2020-AV zo dňa 13.08.2020 podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC rozhodol o zaistení žalobkyne na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jej prevozu podľa Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa stanovujú kritéria a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov a na základe akceptácie podania vedeného Dublinským strediskom Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej „dublinské stredisko“). Podľa § 88 ods. 4 ZoPC stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, pokiaľ trvajú dôvody podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC, najviac do 13.11.2020. Správny orgán doplnil, že nejde o konkrétny dátum zaistenia, ale ide o hraničný termín doby zaistenia, pričom štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení. Podľa § 88 ods. 5 ZoPC ju umiestnil do Ú. B. E. B. H. M. (ďalej „Ú. M.“)

7. Lustráciou v informačných systémoch bolo zistené, že žalobkyňa je vedená ako žiadateľ o udelenie azylu v Rumunskej republike, o ktorý požiadala dňa 21.07.2020. Na základe tejto informácie bolo cestou Migračného úradu MV SR zistené, že spĺňa podmienky na začatie konania podľa Nariadenia Dublin III, pričom poverený zamestnanec dublinského strediska konanie akceptoval dňa 13.08.2020.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 03.09.2020 uviedol, že žiada správnu žalobu zamietnuť. K žalobným námietkam uviedol, že žalovaný na základe dôkazov zaistil účastníka konania v zmysle oprávnenia § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, nakoľko existuje značné riziko jeho úteku. Uvedené ustanovenie vychádza a je zosúladením s prepracovaným znením tzv. Dublinského nariadenia - Nariadenia 604/2013, ktoré samo o sebe stanovuje kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti. Nariadenie 604/2013 stanovuje postupy na prevzatie (dožiadanie o prevzatie), ako aj na prijatie zodpovedného štátu - akceptácie rozhodnutím o odovzdaní osoby. Zo správneho rozhodnutia, výrokovvej časti, ako aj skutočností uvedených v odôvodnení je celkom zrejmé, ako správny orgán rozhodol. Aj keď z citácie predmetného ustanovenia ide o dve alternatívy (dôvody) zaistenia, správny orgán má za to, že účastník konania bol zaistený v súlade so zákonom a v súlade s osobitným predpisom na účel zabezpečenia prípravy jeho prevozu podľa nariadenia a v prípade akceptácie členského štátu, že prevezme alebo prijme účastníka konania ako žiadateľa o udelenie azylu späť, ako osobu uvedenú v čl. 18 ods. 1 písm. c) Nariadenia 604/2013, na účel výkonu jeho prevozu. Až do úspešného vykonania tzv. Dublinského transferu (eskorty na základe čl. 7 ods. 1 písm. c, Nariadenia Komisie (ES) číslo 1560/2003 v znení Vykonávacieho Nariadenia Komisie (EÚ) č. 118/204 a čl. 18 ods. 1 písm. a/ Nariadenia 604/2013), kedy opustí územie Slovenskej republiky, je dôvodné obmedziť účastníka konania na osobnej slobode, nakoľko existuje značné riziko jeho úteku, a to z dôvodu konania o odovzdaní.

9. K námietke neexistencie značného rizika úteku žalobcu uviedol, že podľa judikatúry súdov, „pri posudzovaní existencie rizika úteku a vyplývajúcej potreby zaistenia sa musí zohľadniť odmietnutie vstupu na hranici, existencia záznamu v SIS, chýbajúce doklady, chýbajúce miesto bydliska, absencia spolupráce a ďalšie relevantné náznaky/kritériá. Avšak aj v prípade prítomnosti uvedených indikátorov, tieto neodôvodňujú nevyhnutne opatrenie zaistenia per se. Vyššie uvedený zoznam kritérií by sa mal vziať do úvahy ako prvok pri celkovom posudzovaní jednotlivkej situácie. Často kombinácia niekoľkých z vyššie uvedených kritérií poskytne základ pre oprávnený predpoklad „rizika úteku“. Vyžaduje sa individuálne posúdenie každého prípadu, pričom dôležitým faktorom môže byť práve správanie zaistej osoby v čase od vstupu na územie niektorého z členských štátov Európskej únie.“ Oprávnený predpoklad značného rizika úteku účastníka konania v čase vydania rozhodnutia vychádzal s poukázaním na § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov zo všetkých okolností a faktorov zistených po jeho zadržení, ktoré boli celkovo opísané v odôvodnení rozhodnutia. Zopakoval, že ak by účastník konania nebol zaistený a bol by umiestnený do azylového zariadenia (alternatíva - hlásenie pobytu v zariadení), kde má voľný pohyb, existuje značné riziko jeho úteku. Potvrzuje to svojvoľný odchod tak, ako konal po podaní žiadosti o udelenie azylu dňa 27.10.2020 z Rumunskej republiky a následný nelegálny pohyb (predpoklad za pomoci prevádzáčov) po území členských štátov zo snahou dostať sa do Nemecka. Značné riziko jeho úteku potvrdzuje aj to, že napriek neschopnosti postarať sa o seba po stránke materiálnej a existenčnej opustil zariadenie spolu s rodinou a maloletými deťmi, čím ohrozil nielen svoje, ale aj ich zdravie. Jeho nezaistením by hrozilo, že bude zmarený samotný účel konania o azyle, ktoré nie je v kompetencii Slovenskej republiky. Riziko úteku bolo posúdené a zvážené na základe týchto zistení a správania účastníka konania. Nie je posudzované len na základe samotného cieľa jeho cesty uvedenej v zápisnici. V prípade účastníka bolo riziko, že nezaistením a umiestnením do azylového tábora (inštitútom hlásenia pobytu) by sa mohol po úteku naďalej pohybovať po členských štátoch neoprávnene bez cestovných dokladov, finančných prostriedkov a zabezpečenia ubytovania, čo by mohlo viesť aj k nezákonnej činnosti.

10. Pokiaľ sa týka námietky stanovenia dĺžky doby zaistenia, ktorá podľa názoru žalobcu je v rozpore čl. 28 ods. 3 Nariadenia č. 604/2013 uviedol, že podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení. Účastník konania bol zaistený dňa 13.08.2020. Podľa citovaného ustanovenia stanovil dĺžku doby zaistenia v súlade so zákonom, a to na čas nevyhnutne potrebný, pokiaľ trvajú dôvody zabezpečenia konania o odovzdaní (§ 88 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov), najviac do 13.11.2020. Správny orgán uviedol, že ide o hraničný

termín. Podľa jeho názoru je táto lehota v súlade so zákonom o pobyte cudzincov a taktiež aj v súlade s Nariadením č. 604/2013. Žiadosť o začatie dublinského konania podľa 18/1/b Nariadenia č. 604/2013 bola dublinským strediskom prijatá dňa 13.08.2020. Podanie o prevzatie naspäť bola zodpovednému štátu (Rumunsku) z uvedeného dôvodu odoslaná dňa 26.08.2020. Lehota na odpoveď zodpovedného štátu je 09.09.2020. Do dnešného dňa nebola žiadosť Rumunskom akceptovaná a preto v zmysle uvedeného lehota zaistenia uvedená v napadnutom rozhodnutí nie je v rozpore so zákonom, ani nariadením.

11. K poukazovaniu účastníka konania nato, že spolu s ním boli zaistení aj jeho rodinní príslušníci a že takýto zásah s poukázaním a citovaním príslušnej judikatúry považuje nielen za neprimeraný a vyznačujúci sa nedostatkom individuálneho posúdenia okolností veci, ale aj v rozpore s uvedenou judikatúrou uviedol, že posudzoval vec individuálne a účastníci konania boli zaistení z dôvodu konania o odovzdaní samostatnými rozhodnutiami. Deti boli zaistené a umiestnené do zariadenia spolu s rodičmi, práve v ich najlepšom záujme a záujme na ochrane ich zdravia pred nezodpovedným konaním ich zákonných zástupcov, čo bolo riadne odôvodnené v rozhodnutí o ich zaistení. Zákonný zástupca detí prevzal príslušné rozhodnutia.

12. Odkazoval na odôvodnenie napadnutých rozhodnutí a zdôraznil, že počas konania o zaistení sa správny orgán zaoberal aj otázkou rešpektovania súkromného a rodinného života účastníka konania v zmysle v článku 8 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, pričom tieto práva neupiera a plne ich rešpektuje. Správny orgán sa pri umiestňovaní maloletých do Ú.G. B. E. M. zaoberal aj Dohovorom o právach dieťaťa, kde sa v článku 9 pod názvom Odlúčenie od rodičov uvádza nasledovné: „Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa.“ Mal zato, že tým, že maloletých umiestnil spoločne s ich matkou (otcom) v jednom zariadení, chránil najlepšie záujmy maloletých a nepretrhol tak rodinné väzby členov tejto rodiny. Zároveň správny orgán poukazoval aj na tú skutočnosť, že do uvedeného zariadenia sa v samostatnom konaní umiestňuje aj otec maloletých a matka maloletých detí. Tým, že správny orgán nerozdelil rodinu, dodržal zároveň aj základnú zásadu zachovania rodiny a právo dieťaťa byť v opatere svojho rodiča, teda právo na rodinný život. Poukazujúc na záujmy maloletého dieťaťa v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa, aj keď umiestnenie maloletého dieťaťa v Ú. M. spolu s jeho matkou je síce zásahom do práv dieťaťa, avšak podľa názoru správneho orgánu je v záujme maloletého dieťaťa, aby zotrvalo so svojimi rodičmi a nebolo od neho odlúčené a odovzdané pracovníkom sociálnej kurately, čo by podľa názoru správneho orgánu bolo horším zásahom do jeho práv. Správny orgán na základe získaných informácií od Ú. M. konštatoval, že Ú. M. je zariadením, v ktorom sú vytvorené podmienky aj pre umiestnenie rodín s deťmi. Maloletým osobám spolu s rodičmi je zabezpečená každodenná osobná hygiena. Strava je deťom poskytovaná 5x denne (okrem raňajok, obeda a večere dostávajú deti navyše desiatu a olovrant), pediatrická zdravotná starostlivosť je poskytovaná na základe zmluvného vzťahu s pediatričkou. Mimovládna organizácia Slovenská humanitná rada prostredníctvom realizovaného projektu SK 2016 AMIF SC3.2 v súčasnosti zabezpečuje aj doplnkovú zdravotnú starostlivosť s dôrazom na starostlivosť o zraniteľné skupiny umiestnené v Ú. M.. V prípade jazykovej bariéry je k lekánskym vyšetreniam zabezpečený tlmočník do príslušného jazyka.

13. Ohľadne odvolávania sa žalobcu na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 717/2016 zo dňa 24.1.2017, že správny orgán bol povinný skúmať účel zaistenia a realizovateľnosť postupu podľa Nariadenia č. 604/2013, a to v čase pandémie koronavírusu, a teda skúmať, či takýto postup prichádza do úvahy a že v prípade nerealizovateľnosti nemožno považovať zaistenie za zákonné, keďže nemôže naplniť účel zaistenia dodal, že účastník konania požiadal o udelenie azylu v Rumunsku. V čase šírenia pandémie sám s rodinou a hlavne maloletými osobami nevyčkal na rozhodnutie o poskytnutí ochrany, opustil azylové zariadenie členského štátu zodpovedného za posúdenie podania. Bez finančného, materiálneho a zdravotného zabezpečenia, pravdepodobne za pomoci prevádzáčov, spolu s maloletými deťmi nelegálne migroval ďalej cez členské štáty s cieľom dostať sa do Nemecka. V žalobe nijakým spôsobom neodôvodnil toto svoje nezodpovedné konanie. Po poskytnutí neodkladnej zdravotnej, hygienickej a materiálnej pomoci OCP PZ Banská Bystrica za dodržania bezpečnostných opatrení dňa 13.08.2020 zabezpečilo, aby účastníci konania boli podrobení testu na ochorenie COVID-19. Správny orgán zabezpečil a bol mu doručený negatívny výsledok na predmetné ochorenie na všetkých účastníkov konania z T. Y. W. L. O. Z. Z..

14. Na pojednávaní konanom dňa 22.09.2020 právna zástupkyňa žalobkyne navrhla, aby súd rozhodol o správnej žalobe v zmysle žalobného návrhu.

15. Podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, Policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny c) na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, 85) ak existuje značné riziko jeho úteku.

16. K poznámke 85) je uvedené - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú.v. EÚ L 180, 29.6.2013).

17. Podľa § 88 ods. 2 zákon o pobyte cudzincov, Rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

18. Podľa § 88 ods. 4 prvá a druhá veta zákona o pobyte cudzincov, Štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov.

19. Podľa § 89 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona o pobyte cudzincov, Policajný útvar, ktorý koná vo veci administratívneho vyhostenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť

- a) hlásenia pobytu alebo
- b) zložiť peňažnú záruku.

20. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, Policajný útvar je povinný d) skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

21. Podľa čl. 2 písm. n) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 riziko úteku je existencia dôvodov v konkrétnom prípade, ktoré sa zakladajú na objektívnych kritériách vymedzených právom, pre ktoré sa možno domnievať, že žiadateľ alebo štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, na ktorých sa vzťahuje konanie o odovzdaní, môžu utiecť.

22. Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „Dohovor“), Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

23. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Nikoho nemožno mučiť, ani podrobiť krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

24. Podľa § 2 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov, Zraniteľnou osobou je najmä maloletá osoba, osoba so zdravotným postihnutím, obeť obchodovania s ľuďmi, osoba staršia ako 65 rokov, tehotná žena, slobodný rodič s maloletým dieťaťom a osoba, ktorá bola vystavená mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia; v odôvodnených prípadoch možno za staršiu osobu považovať aj osobu mladšiu ako 65 rokov.

25. Podľa § 88 ods. 8 zákona o pobyte cudzincov, Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na maloletú osobu, ktorá nemá zákonného zástupcu. Iné zraniteľné osoby možno zaistiť len v nevyhnutnom prípade a na čo najkratší čas.

26. Podľa článku 3 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

27. Podľa článku 9 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v niektorom konkrétnom prípade, napríklad, ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak rodičia žijú oddelene a treba rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

28. Podľa článku 22 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, robia opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby dieťa žiadajúce o priznanie postavenia utečenca alebo ktoré sa v súlade s platným medzinárodným alebo vnútroštátnym právom a postupom považuje za utečenca, nech už je v sprievode svojich rodičov, iných osôb, alebo bez sprievodu, dostalo potrebnú ochranu a humanitárnu pomoc pri využívaní práv ustanovených týmto Dohovorom a inými dokumentmi v oblasti medzinárodného humanitárneho práva a ľudských práv, ktorého sú uvedené štáty zmluvnými stranami.

29. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“), Tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

31. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

32. Podľa § 46 Správneho poriadku, Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

33. Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku, Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

34. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

35. V zmysle ustanovenia § 206 ods. 3 Správneho súdneho poriadku vyplýva, že správny súd posudzuje správnu žalobu vo veciach zaistenia neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi.

36. Pokiaľ sa týka námietok žalobkyne voči rozhodnutiu žalovaného, súd právne uzatvára:

37. Predmetom konania bolo preskúmanie napadnutého rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB5-27/2020-AV zo dňa 13.08.2020, ktorým žalovaný podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC rozhodol o zaistení žalobkyne na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jej prevozu podľa Nariadenia Dublin III. Podľa § 88 ods. 4 ZoPC stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, pokiaľ trvajú dôvody podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC, najviac do 13.11.2020 a rozhodol o jej umiestnení do Ú. M..

38. Lustráciou v informačných systémoch bolo zistené, že žalobkyňa je vedená ako žiadateľ o udelenie azylu v Rumunskej republike, o ktorý požiadala dňa 21.07.2020. Na základe tejto informácie bolo cestou Migračného úradu MV SR zistené, že spĺňa podmienky na začatie konania podľa Nariadenia Dublin III, pričom poverený zamestnanec dublinského strediska konanie akceptoval dňa 13.08.2020.

39. Správny súd najmä poukazuje nato, že správna žaloba vo veciach zaistenia sa posudzuje neformálne (§ 206 ods. 3 SSP), pričom za kľúčovú námietku považuje žalobnú námietku týkajúcu sa tej skutočnosti, že ide o maloletú žalobkyňu a v zaistení sa nachádza spolu so svojimi rodinnými príslušníkmi - rodičmi a so súrodencami (deti sú vo veku X rokov, X roky a X mesiacov a vo veku X rok a X mesiacov), ktorí boli zaistení na základe samostatných rozhodnutí žalovaného. Ohľadne danej námietky žalobkyňa uviedla, že v odôvodnení rozhodnutia žalovaného nemožno nájsť zmienku o tom, akým spôsobom sa táto skutočnosť prejavila pri posúdení správneho orgánu, či ide o primerané opatrenie a či nie je možné uplatniť iné, miernejšie alternatívne donucovacie opatrenia. Mala zato, že takýto zásah je nielenže neprimeraný a vyznačujúci sa nedostatkom individuálneho posúdenia okolností veci, ale je zároveň aj v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá poukazuje na to, že umiestňovanie maloletých detí v zariadeniach, kde boli pozbavené osobnej slobody, je porušením čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Správny súd s poukazom na judikatúru uvedenú nižšie vyhodnotil danú námietku ako dôvodnú.

40. Z judikatúry ESLP vyplýva, že deti by nemali byť pozbavované osobnej slobody, a to bez ohľadu na to, či majú zákonného zástupcu alebo sú bez sprievodu. Rovnako vo viacerých prípadoch rozhodol, že umiestnenie detí v zariadeniach, kde boli pozbavené osobnej slobody, bolo porušením čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

41. V tomto kontexte súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prezentovanú v rozsudku sp. zn. 10Sza/12/2016 zo dňa 14.6.2016 (Judikát roka 2017). V zmysle predmetného rozsudku správny orgán musí s poukazom na najlepší záujem dieťaťa (zakotvený v článku 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho alebo jej najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére), postupovať obozretne pri umiestňovaní detí spolu s rodičom v útvare policajného zaistenia a pri úvahe o ich umiestnení by nemal opomenúť, že najlepší záujem dieťaťa, ktorý je vyjadrením hodnôt, na ktorých je postavený systém ochrany práv dieťaťa, nie je možné účinne dosiahnuť bez reflektovania na judikatúru ESLP, ktorá ohľadne pozbavenia osobnej slobody dieťaťa a ochrany práv a najlepšieho záujmu dieťaťa vo veciach zaistenia maloletých cudzincov, najmä tých, ktorí sú v sprievode rodičov, opakovane konštatovala porušenie čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj čl. 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

42. Kasačný súd považoval za dôležité tiež zdôrazniť, že deti by nemali byť postihované za imigračný status svojich rodičov (t.j. za to, že ich rodičia cestujú bez potrebných dokladov, resp. s pozmenenými dokonca falšovanými dokladmi), ani za ich predchádzajúce správanie, ktoré je vyhodnocované ako riziko úteku. Pritom poukazyval na rozhodovaciu prax ESLP vyjadrenú v rozsudku zo dňa 19.01.2012 vo veci Popov proti Francúzsku sťažnosť č. 39472/07 a 39474/07, rozsudku zo dňa 12.10.2006 vo veci Mubilanzila Mayeka a Kanik Mitunga v. Belgicko (sťažnosť č. 13178/03) a rozsudku zo dňa 19.01.2010 vo veci Muskhadzhiyeva i. v. Belgicko (č. 41442/07).

43. Pokiaľ ide o vytýkané nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia, zo strany súdu, tieto nemôžu byť konvalidované prípadným dodatočným vysvetlením, respektíve doplňujúcim vyjadrením žalovaného a ani súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru dopĺňať, respektíve absentujúce argumenty žalovaného nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich závery, ku ktorým má dospieť žalovaný, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmajacej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správneho orgánu v agende vymedzenej zákonom o pobyte cudzincov (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sza/5/2015 zo dňa 06.02.2015).

44. S prihliadnutím na právne závery vedúce k zrušeniu napadnutého rozhodnutia žalovaného preto správny súd z dôvodu procesnej ekonomie ostatné žalobné dôvody uplatnené v podanej správnej žalobe podrobnejšie nevyhodnocoval.

45. Preto správny súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami podľa § 230 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku a z dôvodov uvedených v § 191 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a nariadil bezodkladné prepustenie žalobkyne zo zaistenia.

46. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 Správneho súdneho poriadku tak, že priznal ich náhradu žalobkyne, ktorá bola v konaní úspešná, voči žalovanému. O výške priznaných trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá sa podáva na Krajskom súde v Košiciach v lehote siedmich dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body") a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.